

«ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД ім. А. Кузьміна» (ДСС) — підприємство спеціальної металургії. Розташ. у Запоріжжі. Засн. 1932 (будівництво розпочато 1929) як завод інструм. сталей. 1932–34 — у складі Дніпров. пром. комбінату, 1934–39 — металург. комбінату «Запоріжсталь». Від 1939 — Запоріж. електрометалург. завод високоякіс. сталей, від 1940 — Запоріж. електрометалург. завод «Дніпроспецсталь» (1954 присвоєно ім'я А. Кузьміна), від 1994 — сучасна назва. Перший дир. — *О. Трегубенко*. 1933 на підприємстві розпочато виготовлення шарико-підшипник. сталі. На поч. 2-ї світової війни завод евакуйовано у м. Сталінськ (нині Новокузнецьк, РФ), 1954 був практично відновлений та оснащений новим устаткуванням. У 1950-х рр. на ДСС освоєно вакуумування сталі в ковші, виробництво жароміц. сплавів, каліброваної сталі, електрошлак. переплаву (вперше в світі), переплаву сталі та сплавів у вакуум. дугових печах (вперше в СРСР); у 1970–80-х рр. — виробництво інструментал. і швидкорізал. сталі методом порошк. металургії (вперше в СРСР), газокисневе рафінування сталі (вперше в СРСР); 1996 впроваджено сучасну технологію виробництва конструкцій. і підшипник. сталей, 2003 — технологію виробництва корозійностійких сталей, 2004 —

технологію виробництва поковок із штамповок сталі 4 х 5МФ-1/С/ з контролем значення роботи удару. 1966 збудовано найбільший на той час в Європі спеціаліз. цех з виплавлення зливоків ЕШП і ВДП. За 75-річну історію на ньому опрацьовано понад 800 марок сталі та сплавів, 1000 профілерозмірів прокату. Зі сталі, виплавленої на підприємстві, виготовлено вузли та деталі для космічних кораблів «Восток», «Союз», «Буран». 1966 ДСС нагороджено орденом Трудового Червоного Прапора, 1982 — Жовтневої Революції. Від 1994 — ВАТ. Нині підприємство спеціалізується на виробництві металопродукції з нержавіючих, інструментальних і швидкоріжучих сталей, зокрема й виготовлених методом порошк. металургії, підшипникових, легованих і вуглецевих конструкцій. марок сталі, жароміц. сталей і сплавів. У номенклатурі — гарячекатані, ковані та холоднотягнуті прутки різного пересіч. профілю (коло, квадрат, прямокутник, трапеція, трикутник), ковані осеві заготовки для осей вагонів магістрал. залізнич. доріг, ковані шайби й поковки перерв. розрізу, гальмівні шини. Обсяг виробництва продукції 2006 складав 327,7 тис. т. З метою підтримання рівня інтенсифікації виробництва, підвищення конкурентоспроможності продукції від 1990-х рр. на підприємстві здійснюється тех. переозброєння. Від 1982 щорічно найкращим заводчанам за результатами роботи присуджують премію ім. О. Трегубенка. Діє музей історії заводу, виходить г. *«Електрометаллург»* (від 1932). У соц. сфері — дит. оздоров. центр, санаторій-профілакторій, Палац культури. Підпр-во бере участь у соц. проектах Запоріжжя. Кількість працівників — 8,3 тис. осіб. Голова правління — Д. Валк (від 2006).

Рекомендована література

1. Лейбензон С. А. «Днепроспецсталь»: История и передовой опыт завода. Москва, 1958;
2. Это наша с тобой биография: Очерки истории ОАО «Днепроспецсталь». З., 2000.

І. О. Чередниченко, А. О. Гайдай

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Дніпроспецсталь електromеталургійний завод ім. А. Кузьміна (ДСС) / І. О. Чередниченко, А. О. Гайдай // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-22306>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).